Vanhempien opas valvonta- ja suojausasetuksien hyödyntämiseen

Suojellaan Lapsia
Skydda Barn

Lapset ja nuoret viettävät yhä suuremman osan arjestaan verkossa oppien, pelaten, jutellen ja tutkien. Vanhempien valvonta- ja suojausasetukset voivat auttaa perheitä luomaan turvallisempia ja tasapainoisempia digitaalisia kokemuksia. Tässä oppaassa esitellään yleisimpiä vanhempien käytössä olevia työkaluja, niiden tarjoamia hyötyjä sekä niiden keskeisimpiä rajoituksia.

Esimerkki työkaluista

Google Family Link mahdollistaa vanhempien valvonta- ja suojausasetusten käytön useilla eri laitteilla:

- Antaa vanhemmille mahdollisuuden luoda ja hallita lapsen Google-tiliä
- Mahdollistaa sovellusten latausten ja käytön valvomisen
- Tarjoaa työkaluja laitteen käytön hallintaan
- Sisältää perheen sijainnin seurannan yhteisen karttanäkymän kautta

Aloita Family Linkin käyttö: https://familylink.google.com

Löydät vaiheittaiset ohjeet vanhempien valvonta- ja suojausasetusten käyttöönottoon myös muilla alustoilla täältä: https://www.internetmatters.org/parental-controls/smartphones-and-other-devices/

Ruutuaika

Ruutuajan säätelyyn tarkoitetut työkalut auttavat vanhempia hallitsemaan lasten laitteiden käyttöä.

- Aseta päivittäisiä aikarajoja laitteille tai sovelluksille
- Määritä “lepoaika” esim läksyjen tai unien ajaksi
- Lukitse laitteet automaattisesti, kun asetettu aikaraja saavutetaan

Sijainti

Sijainninjakotyökalut voivat lisätä turvallisuutta esim. koulumatkoilla, muilla päivittäisillä matkoilla ja hätätilanteissa.

- Mahdollistavat lapsen laitteen sijainnin seuraamisen reaaliajassa
- Useat perheenjäsenet voivat tarkastella jaettuja sijainteja
- Näyttävät sijaintihistorian ja vieraillut paikat

Sisällönsuodatus

Sisällönsuodatustyökalut auttavat vanhempia hallitsemaan, millaista sisältöä lapset voivat nähdä ja käyttää verkossa. Ne:

- Suodattavat hakutuloksista sopimatonta sisältöä SafeSearch-toiminnon avulla
- Rajoittavat selaamista lapsille soveltuville sivustoille
- Vähentävät altistumista väkivaltaiselle tai aikuisille suunnatulle sisällölle hakutuloksissa

Viestinnän hallinta

Viestinnän hallintatyökalut auttavat vanhempia hallitsemaan, keiden kanssa lapsi voi olla yhteydessä viestien, puheluiden ja sosiaalisen median kautta.

- Salli tai estä yhteystietoja ja tuntemattomia numeroja
- Rajoita yhteydenpito vain hyväksytyille yhteystiedoille
- Vastaanota ilmoituksia uusista yhteystiedoista

Suojellaan Lapsia
Skydda Barn

Ilmoittaminen ja estäminen

Ilmoitus- ja estotyökalut auttavat lapsia käsittelemään ja ilmoittamaan haitallisesta sisällöstä ja vuorovaikutustilanteista verkossa.

- Estä käyttäjät, jotka lähettävät ei-toivottuja tai sopimattomia viestejä
- Poista tai piilota sisältöä ilman, että siihen tarvitsee reagoida

Yksityisyysasetukset

Yksityisyysasetukset auttavat vanhempia hallitsemaan, mitä tietoja digiympäristöissä jaetaan ja kenelle

- Hallitse sovellusten käyttöoikeuksia sijaintiin, kameraan, mikrofoniin, kuviin ja yhteystietoihin
- Määritä, milloin sovellukset voivat käyttää sijaintitietoja tai voivatko käyttää henkilökohtaisia tietoja

Sovellukset & verkkoalustat

Sovelluksilla, peleillä ja verkkoalustoilla on omat turvallisuusasetuksensa, jotka voivat vaihdella huomattavasti eri palveluiden välillä.

Nämä asetukset voivat auttaa sinua:

- Rajoittamaan sisältöä, jota lapsi voi käyttää sovelluksen tai palvelun eri ominaisuuksissa.
- Hallitsemaan viestintäasetuksia ja sitä, kuka voi olla yhteydessä lapseesi.
- Asettamaan rajoituksia esimerkiksi kommenteille, seuraajille ja kaveripyynnöille.
- Löydät vaiheittaiset ohjeet näiden asetusten käyttöönottoon täältä: https://www.internetmatters.org/parental-controls/

Rajoitukset

Vanhempien valvonta- ja suojausasetukset ovat hyödyllisiä työkaluja, mutta ne eivät ole täydellisiä. Niitä kannattaa käyttää osana muita digiarjen rutiineja.

Muista:

- Kaikkea riskialtista tai sopimatonta sisältöä ei ole mahdollista estää.
- Vanhemmilla ja huoltajilla on usein rajallinen näkyvyys yksityisiin tai salattuihin keskusteluihin.
- Lapset voivat joskus oppia kiertämään valvonta- ja suojausasetuksia.
- Lapset voivat altistua haitallisille sisällöille tai vuorovaikutustilanteille myös kavereidensa laitteiden kautta.

Tärkeimmät vinkit vanhemmille

Vanhempien valvonta- ja suojausasetukset voivat tukea lasten turvallisuutta verkossa, mutta ne toimivat parhaiten silloin, kun niitä käytetään yhdessä luottamuksen ja avoimen vuorovaikutuksen kanssa.

Mikä auttaa?

- Osoita aitoa kiinnostusta lapsesi digiarkea, kuten hänen hyödyntämiään sovelluksia, pelejä ja alustoja kohtaan.
- Käy säännöllisesti avoimia keskusteluja lapsesi verkkokokemuksista.
- Tasapainota valvonta ja luottamus. Liian tiukka kontrolli voi vähentää avoimuutta ja luottamusta sekä kannustaa salailuun tai turvallisuusasetusten kiertämiseen.